

Ramowy program szkolenia terapeuty środowiskowego

Blok 1 i 2. Rola, zadania i wyzwania terapeuty środowiskowego.
Terapeuta zajęciowy: zadania i rola zawodowa <i>Zajęcia integracyjne z elementami treningu interpersonalnego</i>
Medyczny kontekst pomagania: tradycje, język, modele myślenia <i>Kontakt z lekarzem: zadania, trudności, rozwiązania,</i>
Psychologiczny kontekst pomagania: tradycje, język, modele myślenia <i>Kontakt z psychologiem: zadania, trudności, rozwiązania</i>
Społeczny kontekst pomagania: tradycje, język, modele myślenia <i>Kontakt z pracownikiem socjalnym: zadania, trudności, rozwiązania</i>
Modele opieki psychiatrycznej
<i>Model środowiskowy i azylowy w praktyce</i>

Blok 3 i 4. Stres. Kryzys. Psychopatologia
Stres, fizjologiczna i patologiczna reakcja na stres <i>Zajęcia integracyjne z elementami treningu interpersonalnego</i>
Kryzys <i>Zasady komunikacji. Decyzje w sytuacjach obciążających i ryzykownych. Asertywność.</i>
Interwencja kryzysowa <i>Praktyka interwencji kryzysowej. Radzenie sobie ze stresem, agresją, wrogością.</i>
Psychopatologia 1: – podstawowe objawy zaburzeń psychicznych <i>Kontakt z pacjentem: słuchanie i rozumienie</i>
Psychopatologia 2: podstawowe zespoły zaburzeń psychicznych <i>Kontakt z pacjentem: ocena stanu psychicznego</i>

Blok 5 i 6. Zaburzenia psychiatryczne. Opieka środowiskowa
Psychozy: obraz kliniczny <i>Specyfika kontaktu z osobami w kryzysie psychiatrycznym, w nawrotach i przewlekłych stanach psychiatrycznych</i>
Psychozy: podstawy terapii <i>Nawiązywanie kontaktu, motywowanie, rozwiązywanie trudności</i>
Opieka środowiskowa: zasady organizacji i formy instytucjonalne - aspekt zdrowotny, społeczny, zawodowy, samopomocowy <i>Współpraca w zespole - ryzyko wypalenia i zapobieganie mu</i>
Sieć oparcia społecznego: zasoby lokalne, organizacje samopomocowe <i>Budowanie kompetencji i oparcia społecznego</i>
<i>Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego i inne regulacje dotyczące opieki zdrowotnej</i> <i>Ustawa o pomocy społecznej i inne regulacje dotyczące oparcia społecznego</i>

Blok 7 i 8**Zaburzenia afektywne. Psychogeriatrya**

Zaburzenia afektywne: obraz kliniczny
Specyfika kontaktu z osobami w kryzysie depresyjnym, maniakalnym, dysforycznym

Zaburzenia afektywne: podstawy terapii
Nawiązywanie kontaktu, motywowanie, rozwiązywanie trudności

Ryzyko samobójstwa
ocena ryzyka samobójstwa, postępowanie wobec zachowań samobójczych

Psychogeriatrya: podstawowe problemy
Kontakt z osobami w wieku starczym: nawiązywanie, motywowanie, rozwiązywanie trudności

Otępienia i inne zaburzenia wieku starczego
Institucje, regulacje prawne, zasady pomocy

Blok 9 i 10**Zaburzenia osobowości, nerwicowe, stresowe i fizjologiczne**

Zaburzenia osobowości: obrazy kliniczne i formy pomocy
Specyfika kontaktu w przypadku zachowań osób z zaburzoną osobowością

Zaburzenia nerwicowe: obrazy kliniczne i formy pomocy
Specyfika kontaktu w przypadku osób z objawami nerwicowymi

Stres ostry i pourazowy: obrazy kliniczne i formy pomocy
Specyfika kontaktu z osobami w stanach stresogennych

Zaburzenia odżywiania: obrazy kliniczne i formy pomocy
Specyfika kontaktu w przypadku osób z zachowaniami anorektycznymi i bulimicznymi

Zaburzenia snu: problemy i formy pomocy
Dysfunkcje i inne zaburzenia seksualne: problemy i formy pomocy

Blok 11 i 12.**Psychiatria dziecięca i młodzieżowa. Problemy rodziny**

Rozwój psychiczny i zaburzenia wieku dziecięcego
Specyfika kontaktu z dziećmi ujawniającymi zaburzenia psychiczne

Kryzys zaburzenia psychiczne wieku dorastania
Specyfika kontaktu z młodzieżą w wieku dorastania

Problemy przemocy i molestowania seksualnego
Postępowanie w przypadkach przemocy i molestowania

Rozumienie rodziny: struktura, procesy i dysfunkcje rodzinne
Podstawy kontaktu z rodziną chorego

Rola rodziny w terapii
Informowanie, angażowanie, współpraca, wspieranie rodziny chorego

Blok 13 i 14.**Modele psychoterapeutyczne i ich zastosowanie w pracy środowiskowej**

Interwencje psychoterapeutyczne: model psychodynamiczny
Rozmowa terapeutyczna

Interwencje psychoterapeutyczne: model poznawczo-behawioralny
Spoleczność terapeutyczna

Interwencje psychoterapeutyczne: inne modele
Poradnictwo i terapia indywidualna

Interwencje psychoterapeutyczne: dylematy i zasady etyczne
Poradnictwo i terapia grupowa

Psychospołeczne rozumienie psychoz
Interwencje psychoterapeutyczne w kryzysach psychotycznych.

Blok 15 i 16**Uzależnienia od alkoholu i innych substancji**

Uzależnienia: aspekt biologiczny, psychologiczny i społeczny
Ujawnianie uzależnienia: o co i jak pytać?

Alkohol: problem, formy pomocy, regulacje prawne
Nawiązywanie kontaktu, motywowanie, rozwiązywanie trudności

Inne substancje: problem, formy pomocy, regulacje prawne
Nawiązywanie kontaktu, motywowanie, rozwiązywanie trudności

Uzależnienie i rodzina. Współuzależnienie.
Interwencje rodzinne w sytuacji uzależnienia

System iluzji i zaprzeczeń. Agresja i autoagresja. Samopomoc.
Strategia pomagania w wybranych przypadkach

Blok 17 i 18**Psychiatria społeczna**

Chorzy psychicznie i choroby psychiczne w perspektywie historycznej i kulturowej
Aspekty prawne: niepoczytalność, ubezwłasnowolnienie, postępowanie bez zgody, tajemnica zawodowa, problemy etyczne

Procesy wykluczania: stereotypy, stygmatyzacja i autostygmatyzacja, nierówne traktowanie – aspekty indywidualne i strukturalne
Przeciwdziałanie wykluczaniu, praktyka umacniania i model zdrowienia

Praca osób chorych psychicznie
Rehabilitacja, zatrudnienie wspomagane, formy uczestnictwa w aktywności zawodowej,

Praca w zespołach interdyscyplinarnych
Praktyczne rozwiązywanie zadań i konfliktów

Wspólnota lokalna wobec problemów osób z zaburzeniami psychicznymi: szanse i bariery
Ocena zasobów i potrzeb, budowanie koalicji, koordynacja